

ATA

Lokalt kollektivavtal om arbetstid mm

Gäller fr.o.m den 1 november 2003

INNEHÅLL**Förhandling om arbetstidsavtal (ATA)**

Förhandlingsprotokoll.....	4
----------------------------	---

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH GILTIGHETSTID

1 § Avtalets tillämpningsområde.....	6
2 § Avtalets giltighetstid.....	6

DEFINITIONER

3 § Definitioner.....	6
-----------------------	---

ÖVERENSKOMMELSER

4 § Lokal-lokalt avtal	7
5 § Enskild överenskommelse.....	7

Kapitel 2 Arbetstagare med s.k. kontorsarbetstid

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

6 § Tillämpningsområde.....	8
7 § Definitioner.....	8

ARBETSTID

8 § Arbetstid.....	9
9 § Varierad arbetstid	9
10 § Fast tid	9
11 § Normtid	10
12 § Avstämning av tidssaldo.....	10
13 § Klämdagar.....	10
14 § Tidskompensation för tjänsteresa.....	10
15 § Tidskompensation för verkställighetsres.....	11

OBEKVÄM TID

16 § Obekvämtidstillägg.....	11
17 § Beräkning av obekvämtidstillägg.....	11

BEREDSKAP

18 § Beredskap.....	12
19 § Skyldighet att fullgöra beredskap.....	12
20 § Tidskompensation för utebliven veckovila	13
21 § Ökat uttag av beredskap	13
22 § Ersättning för beredskap	13
23 § Beräkning av beredskapstillägg.....	13

ÖVRIGT

24 § Beräkning av frånvarotid för arbetstagare med koncentrerad deltid.....	14
---	----

Kapitel 3 Arbetstagare med annan arbetstid

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

25 § Tillämpningsområde.....	16
26 § Definitioner.....	16

ARBETSTID

27 § Regler i arbetstidslagen.....	18
28 § Arbetstidens längd	18

FASTSTÄLLANDE AV ARBETSTIDENS FÖRLÄGGNING

29 § Fast schema.....	19
30 § Tillgodoräkning av arbetstid vid kortare arbetspass.....	20
31 § Tillgodoräkning av arbetstid vid kortare fristående extra arbetspass.....	20
32 § Beräkning av arbetstid vid frånvaro.....	20
33 § Avstämning av arbetstid vid tillfälligt-schema.....	21
34 § Arbetsperiodens längd	21
35 § Begränsningsperiodens längd	21
36 § Antal fridagar.....	22
37 § Fridagar som ingår i fridagsperiod	22
38 § Antal helgperioder	22
39 § Fördelning av tjänstgöringsturer	23
40 § Varierade tjänstgöringsturer.....	23
41 § Avstämning av tidssaldo.....	23
42 § Viloperiod.....	23
43 § Rast, måltidsuppehåll, paus	24
44 § Veckovila.....	24
45 § Nattvila.....	24
46 § Förskjuten arbetstid.....	24
47 § Kompensation för tjänsteresa.....	25
48 § Kompensation för verkställighetsresa.....	25

MERTID

49 § Mertid.....	26
50 § Skyldighet att arbeta på mertid	26
51 § Ersättning för mertid.....	27
52 § Beräkning av mertidstillägg	27
53 § Beräkning av kompensationsledighet vid mertidsarbete	27

ÖVERTID

54 § Övertid	28
55 § Skyldighet att arbeta på övertid	28
56 § Ökat uttag av övertid	29
57 § Ersättning för övertid	29
58 § Beräkning av övertidstillägg.....	29
59 § Kompensationsledighet vid övertidsarbete	30

OBEKVÄM TID

60 § Obekvämtidstillägg.....	31
61 § Beräkning av obekvämtidstillägg	31

BEREDSKAP

62 § Beredskap.....	32
63 § Skyldighet att fullgöra beredskap	32
64 § Tidskompensation för utebliven veckovila	32
65 § Ökat uttag av beredskap	33
66 § Ersättning för beredskap	33
67 § Beräkning av beredskapstillägg.....	33

JOUR	
68 § Jour.....	34
69 § Skyldighet att fullgöra jour	34
70 § Ökat uttag av jourtid	35
71 § Ersättning för jour.....	35
72 § Beräkning av jourtillägg.....	35
ÖVRIGT	
73 § Årsarbetstid mm	36
74 § Beräkning av antal semesterdagar	36
Beloppsbilaga	37
Sakregister.....	38

ATA 2003-11-01

Förhandling om arbetstidsavtal (ATA)

Parter:

Arbetsgivarsidan: Migrationsverket

Arbetstagersidan: ORF/S
SACO-S
SEKO

Ärende:

Slutande av arbetstidsavtal (ATA)

---

1 §

Parterna sluter arbetstidsavtal enligt följande.

---

2 §

Arbetstidsavtalet ersätter lokalt avtal om arbetstid 2000-01-01, dnr SIV-241-2000-914.

---

3 §

Avtalet gäller fr.o.m. 2003-11-01

---

4 §

Utgångspunkt för förhandlingarna om ett reviderat arbetstidsavtal har varit att avtalet skall vara kostnadsneutralt, bättre anpassat till verksamhetens behov, bidra till en bättre arbetsmiljö och vara enklare att tillämpa i förhållande till tidigare gällande avtal.

Om så behövs ska avtalet anpassas till EG:s arbetstidsdirektiv när det införs i svensk lag.

---

5 §

Parterna är ense om att arbetet med att undersöka förutsättningarna för att pröva mer flexibla arbetstidssystem (t ex periodplanerad arbetstid och/eller 3:3-systemet) ska fortsätta.

Syftet är att utveckla arbetstidsmodeller som dels bidrar till en effektivare verksamhet dels bidrar till en bättre arbetsmiljö genom att öka de anställdas möjligheter att påverka förläggningen av sin arbetstid.

---

6 §

Parterna är ense om att förutsättningarna för införande timberäknad semester ska utredas vidare.

Justeras
Migrationsverket

OFR/S

Göran Törner

Helmut Moser

SACO-S

SEKO

Karl-Erik Johansson

Bengt-Erik Falck

ATA 2003-11-01

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH GILTIGHETSTID

Avtalets tillämpningsområde

---

1 §

Detta avtal gäller arbetstagare vid Migrationsverket som är stationerade inom landet.

Avtalets giltighetstid

---

2 §

Avtalet gäller fr.o.m. den 1 november 2003 till dess ALFA upphör att gälla. Avtalet kan dock sägas upp av en lokal part när som helst under ALFA:s giltighetstid med en ömsesidig uppsägningstid av tre månader

I avtalet intagna bestämmelser som återfinns inom skuggade fält är utdrag ur andra kollektivavtal och/eller författningar.

DEFINITIONER

Definitioner

---

3 §

Arbetsgivaren	Migrationsverket
Lokal arbetstagarorganisation	Den del av en central arbetstagarorganisation som denna organisation bestämmer, i förekommande fall med stöd av 5 § II huvudavtalet den 13 juni 2000.
Lokalt avtal	Avtal som sluts mellan myndigheten och lokal arbetstagarorganisation
Lokal-lokalt avtal	Avtal som sluts mellan arbetsgivarföreträdare på regional eller motsvarande nivå och lokal arbetstagarorganisation.

Med "han" avses i detta avtal både "han" och "hon".

ÖVERENSKOMMELSER

Lokal-lokalt avtal

---

4 §

Arbetsgivaren får träffa lokal-lokalt avtal med en lokal arbetstagarorganisation om avvikelser från bestämmelser i detta avtal endast om detta anges i avtalet.

Arbetsgivaren får också träffa lokal-lokalt avtal med en lokal arbetstagarorganisation om fastställande av arbetstidens förläggning.

Lokal-lokalt avtal ska vara skriftligt.

Förhandling enligt ovan kan inte också göras till föremål för förhandling på överordnad förhandlingsnivå.

Upplysning

Rätten för arbetsgivarföreträdare att träffa lokal-lokalt avtal framgår av respektive delegeringsordning.

Enskild överenskommelse

---

5 §

Arbetsgivaren får träffa överenskommelse med en arbetstagare om avvikelser från bestämmelser i detta avtal endast om detta anges i avtalet. En sådan överenskommelse ska vara skriftlig och avse en period om högst ett år.

Innan överenskommelse träffas, ska berörd lokal arbetstagarorganisation informeras.

Upplysning

Rätten för arbetsgivarföreträdare att träffa enskild överenskommelse framgår av respektive delegeringsordning.

Kapitel 2 Arbetstagare med s. k. kontorsarbetstid

TILLÄMPNINGSMOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Tillämpningsområde

6 §

Detta kapitel tillämpas på arbetstagare som normalt har sin ordinarie arbetstid förlagd till måndag–fredag (s.k. kontorsarbetstid), dvs. arbetstagare som omfattas av bestämmelserna i ALFA, 4 kap. 3-24 §§.

Definitioner

7 §

Arbetstid	Egentlig arbetstid och tillgodoräknad arbetstid.
Beredskap	Skyldighet för arbetstagaren att under tjänstgöringsfri tid stå till arbetsgivarens förfogande i bostaden eller på annan plats där han är anträffbar på telefon.
Fast tid	Den tid mellan klockan 09.00 och 15.00 då arbetstagaren ska vara på arbetsplatsen (exkl. lunchrast). Den fasta tiden för en deltidsanställd är proportionell mot deltidsanställningen
Helgdag	Röd dag i almanackan samt julafton, nyårsafton, påskafton, pingstafton och midsommarafton.
Klämdag	Enskild veckodag som är arbetsdag för arbetstagaren och som omges av två tjänstgöringsfria dagar på grund av att helgdag infaller.
Lätthelgdag	Helgdag som infaller på någon annan veckodag än söndag.
Normal arbetstid	All arbetstid, oavsett veckodag, som inte är övertid.
Normtid	Den genomsnittliga dagarbetstiden. För en heltidsanställd är normtiden mellan klockan 08.00 och 16.27 helgfri måndag–fredag. (Inklusive 30 minuters rast).
Tjänsteresa	Resa som föranleds av förrättning inom eller utom landet.
Vardag	Dag som inte är helgdag.
Varierad arbetstid	Innebär att arbetstagaren normalt själv avgör under vilka veckodagar och när på dygnet hans normala arbetstid ska vara förlagd. (Arbetstagaren är dock skyldig att tjänstgöra på arbetsplatsen under den fasta tiden om inte annat överenskommits.)

Verkställighetsresa	En tjänsteresa som föranleds av att ett beslut om av-/utvisning av en utlänning ska verkställas och medföljare är nödvändig.
Övertid	Beordrad arbetstid som överstiger 8 timmar per dag och som är förlagd utanför normtiden.

ARBETSTID

Arbetstid

---

8 §

För arbetstagare som normalt har sin ordinarie arbetstid förlagd till måndag–fredag gäller bestämmelserna i ALFA, 4 kap. 3-24 §§ med de avvikelser som följer av 7-25 §§ i detta avtal.

Varierad arbetstid

---

9 §

En arbetstagare kan variera sin veckoarbetstid genom att arbeta in tid respektive ta ut inarbetad tid. Inarbetad tid kan tas ut som ledighet under en del av en dag, en hel dag eller flera dagar i följd.

Ledigheten ska planeras i samråd med den som normalt beviljar ledighet.

Anmärkning

Ledigheten får inte förläggas så att den försvårar en bra och effektiv verksamhet.

På vissa arbetsplatser är kraven särskilt stora att det finns personal på plats under hela dagen.

En förutsättning för att arbetstagaren ska få arbeta in tid är att det finns arbete som ska utföras.

Ersättning för obekväm arbetstid betalas enbart ut om lokal-lokalt avtal träffats om förläggning av fast/normtid som omfattar tid efter kl 19.00 och före kl 07.00, enligt 10 och/eller 11 §§.

Fast tid

---

10 §

Lokal-lokalt avtal får träffas om annan förläggning av den fasta tiden än mellan klockan 9.00 och 15.00.

Anmärkning

Avsikten är att ge möjlighet till kvällsöppet.

Kompensation vid verkställighetsresa

15 §

Vid verkställighetsresa räknas tid när arbetstagaren följer med utlänningen som arbetstid.

Restiden räknas fr o m tidpunkten för avresa från destinationen/verkställighetsorten.

Arbetstid/restid utöver normtid kompenseras med genomsnittsberäknad ersättning, dvs den individuella lönen per månad uppräknad till heltid dividerad med 84. Om verksamheten tillåter får kompensation ges i form av ledighet, och då med den överskjutande tiden multiplicerat med 1,75.

I restiden ingår inte tiden mellan klockan 22.00 och 07.00 då arbetstagaren har sovplats på tåg eller fartyg.

För väntetid mellan klockan 8.00 och 16.30 under fredag vid flerdygnsförrättning utgår ersättning motsvarande timlön under högst åtta timmar. För väntetid i övrigt utgår ingen ersättning. Väntetid är tid från och med det att utlänningen överlämnats och till tidpunkten för avresa från destinationen/verkställighetsorten.

Restid eller väntetid tillgodoräknas inte som arbetstid och ingår därför inte i veckoarbetstiden.

OBEKVÄM TID

Obekvämtidstillägg

16 §

En arbetstagare som har arbetat på obekväm tid enligt arbetsgivarens beslut har rätt till ersättning. Ersättningen ges i form av pengar (obekvämtidstillägg). Obekvämtidstillägg betalas inte ut för jour- beredskaps- och övertid.

Anmärkning
Semestertillägg ingår i beloppen för obekvämtidstillägg.

Beräkning av obekvämtidstillägg

17 §

Ersättning utgår enligt bilaga.

Obekvämtidstillägg delas in i fyra kategorier.

Med obekväm tid kategori 1 avses tiden mellan

- vardagar klockan 19.00 till 22.00

Tidskompensation för utebliven veckovila

20 §

Om en arbetstagare på grund av beredskap inte får veckovila enligt 14 § ATL, ska han efter varje fullgjord beredskap ha särskild tidskompensation. Tidskompensationen förläggs till dygn som är lämpligt med hänsyn till verksamheten och efter samråd med arbetstagaren. Tidskompensationen utgår i form av befrielse från tjänstgöring på ordinarie arbetstid under ett helt kalenderdygn.

Ökat uttag av beredskap

21 §

Om arbetsgivaren behöver ta ut beredskap i större omfattning än vad som gäller enligt 20 § ska han träffa enskild överenskommelse med arbetstagaren om detta. En sådan överenskommelse ska vara skriftlig.

Innan överenskommelsen träffas, ska berörd lokal arbetstagarorganisation informeras.

Ersättning för beredskap

22 §

En arbetstagare som har fullgjort beredskap enligt arbetsgivarens beslut har rätt till ersättning.

Ersättningen ges i form av pengar (beredskapstillägg). Beredskapstillägg utbetalas inte för sådan beredskap som tillgodoräknas som arbetstid.

Vid beräkning av beredskapstillägg för en utbetalningsperiod ska beredskapstid med samma timersättning räknas samman och avrundas till närmaste hela timantal eller, om tiden slutar på exakt 30 minuter, till närmast högre hela timantal.

Beräkning av beredskapstillägg

23 §

Beredskapstillägg beräknas på följande sätt:

För beredskap som uppgår till högst 130 timmar per kalendermånad utgår ett beredskapstillägg per timme.

För beredskap därutöver fördubblas beredskapstillägget per timme.

Timersättningen höjs med 100 % för beredskap som fullgörs mellan

- fredag klockan 19.00 och måndag klockan 07.00 samt mellan,
- dag före trettondedag jul, första maj, Kristi himmelfärdsdag eller Nationaldagen klockan 19.00 och närmast följande vardag klockan 07.00.

Timersättningen höjs med 200 %, för beredskap som fullgörs mellan

- dag före långfredagen klockan 19.00 och dagen efter annandag påsk klockan 07.00 samt mellan
- dag före midsommarafton, julafton eller nyårsafton klockan 19.00 och vardagen närmast efter helgdagsaftonen klockan 07.00.

Gällande belopp enligt bilaga.

Anmärkning

När arbetstagaren under beredskap kallas att tjänstgöra och den egentliga arbetstiden under ett fristående extra arbetspass blir kortare än 1 timme får arbetstagaren som utfyllnadstid tillgodoräkna sig så lång tid att arbetspasset blir 1 timme. Kallas arbetstagaren under beredskap till tjänstgöring på arbetsplatsen eller till annan plats utanför hemmet gäller istället 2 timmar.

Om beredskap enbart fullgörs under del av tiden mellan klockan 22.00 och 06.00 utbetalas tillägg för åtta timmar. För beredskap där en del av tiden är förlagd mellan klockan 22.00 och 06.00 utbetalas tillägg för minst 8 timmar.

För ett sådant sammanhängande beredskapspass under ett tjänstgöringsfritt kalenderdygn som i sin helhet fullgörs mellan klockan 06.00 och 22.00, utbetalas tillägg för minst åtta timmar.

Vid beräkningen av beredskapstillägg förutsätts det att ett tillfälligt ingripande under ett beredskapspass, i form av enstaka kortare telefonsamtal, **inte utgör arbetstid** vid tillämpning av gällande arbetstidsbestämmelse.

Övrigt

Beräkning av frånvarotid för arbetstagare med koncentrerad deltid

24 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 16 § ska tillämpas med de avvikelser som framgår av denna paragraf.

Om saldot vid beräkning av normalarbetstiden enligt ALFA 4 Kap. 16 § andra stycket under- eller överstiger den arbetstid som arbetstagaren skulle ha fullgjort under frånvarotiden ska detta minus- eller plussaldo tillföras arbetstagarens tidssaldo för varierad arbetstid.

Förtydligande

av ALFA 4 Kap. 16 § andra stycke.

$$N = \frac{T}{D} \cdot A$$

N är normalarbetstiden. Berör frånvaron mer än en begränsningsperiod så är normalarbetstiden (för ledighetsperioden) summan av N för varje begränsningsperiod,

T är det för deltidsarbetet tillämpliga ordinarie arbetstidsmåttet i varje begränsningsperiod (normalt en vecka) som helt eller delvis berörs av frånvaron uttryckt i antal timmar,

D är det antal dagar under begränsningsperioden som är arbetsdagar för arbetstagare med heltidsarbete, samt

A är det antal arbetsdagar som infaller under frånvarotiden.

ALFA 4 Kap. 16 §

När arbetstagare med koncentrerad deltid har semester eller är ledig av någon annan anledning skall den ordinarie arbetstiden minskas enligt bestämmelserna nedan. Detsamma gäller när sådan arbetstagare enligt arbetsgivarens beslut deltar i en utbildningskurs som pågår mer än 14 dagar i följd.

Det för deltidsarbetet tillämpliga ordinarie arbetstidsmålet i varje begränsningsperiod som helt eller delvis berörs av frånvaron divideras med det antal dagar under begränsningsperioden som är arbetsdagar för arbetstagare med heltidsarbete. Den för varje begränsningsperiod erhållna kvoten multipliceras med det antal arbetsdagar som infaller under frånvarotiden. Produkten eller, om mer än en begränsningsperiod berörs av frånvaron, summan av produkterna är **normalarbetstiden**.

Om **normalarbetstiden understiger** den arbetstid som arbetstagaren skulle ha fullgjort under frånvarotiden, är han skyldig att som ordinarie arbetstid fullgöra den återstående arbetstiden på sådan tid som är lämplig för verksamheten. Har arbetsgivaren inte lagt ut den återstående tiden inom fyra veckor från frånvarotiden, får den inte läggas ut senare.

Om **normalarbetstiden överstiger** den arbetstid som arbetstagaren skulle ha fullgjort under frånvarotiden, skall han befrias från motsvarande arbetstid inom fyra veckor från frånvarotiden.

Beräkningen ovan skall inte tillämpas vid frånvaro av nedan angivna orsaker.

- Sjukfrånvaro
- Ledighet med tillfällig föräldrapenning
- Ledighet med ersättning för närståendevård
- Ledighet enligt avtalet om fackliga förtroendemän.

ATA 2003-11-01

Kapitel 3 Arbetstagare med annan arbetstid

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Tillämpningsområde

25 §

Detta kapitel tillämpas på arbetstagare som stadigvarande har annan arbetstidsförläggning än måndag–fredag (ALFA 4 Kap. 27 §), dvs. arbetstagare som ej omfattas av bestämmelserna i Kap. 2 i detta avtal.

Definitioner

26 §

Arbetspass	Sammanhängande period av egentlig arbetstid och annan tid som helt tillgodoräknas som arbetstid.
Arbetsperiod	Tiden från den egentliga arbetstidens början efter en viloperiod till den egentliga arbetstidens slut före nästa viloperiod.
Arbetstid	Egentlig arbetstid och tillgodoräknad arbetstid.
Begränsningsperiod	Den tidsperiod som den ordinarie arbetstiden fördelas på så att den genomsnittliga arbetstiden per vecka inte överstiger den veckoarbetstid som gäller för arbetstagaren.
Beredskap	Skyldighet för arbetstagaren att under tjänstgöringsfri tid stå till arbetsgivarens förfogande i bostaden eller på annan plats där han är anträffbar på telefon.
Extra arbetspass	Arbetspass som är förlagt till annan tid än arbetstagarens ordinarie arbetstid enligt schema.
Fridag	Tjänstgöringsfritt kalenderdygn enligt detta avtal.
Fridagsperiod	Sammanhängande ledighet som omfattar en eller flera fridagar och ytterligare den tid som följer av detta avtal.
Fristående extra arbetspass	Extra arbetspass som utan arbetstagarens begäran börjar mer än 30 minuter efter hans närmast föregående arbetspass i schemat och slutar mer än 30 minuter före hans närmast följande arbetspass i schemat.
Helgdag	Röd dag i almanackan samt julafton, nyårsafton, påskafton, pingstafton och midsommarafton.
Helgperiod	En fridagsperiod som omfattar tiden från fredag klockan 20.00 till följande måndag klockan 07.00.

ATA 2003-11-01

Jour	Skyldighet för arbetstagaren att under tjänstgöringsfri tid stå till arbetsgivarens förfogande för att tjänstgöra när det behövs. Under jouden ska arbetstagaren befinna sig på arbetsplatsen eller någon annan plats utanför bostaden som arbetsgivaren har bestämt.
Kalendervecka	Tidsperiod om sju kalenderdygn i följd som omfattar dagarna måndag t.o.m. söndag.
Korttidsschema	Handling där det i förväg har angivits en förändring av den ordinarie arbetstidens förläggning som gäller för en tid av högst fyra veckor.
Lätthelgdag	Helgdag som infaller på någon annan veckodag än söndag.
Mertid	I den mån tjänstgöringen för deltidstjänstgörande arbetstagare under en begränsningsperiod överstiger den ordinarie arbetstiden i deltidstjänstgöringen, men inte den ordinarie arbetstiden vid motsvarande heltidstjänstgöring, sker tjänstgöringen på mertid.
Schema	Handling där det i förväg har angivits hur arbetstagarens ordinarie arbetstid ska förläggas. Ett schema som gäller för minst en vecka kallas fast schema.
Tidsförskjutning	Med förskjuten arbetstid förstås sådan tidigare- eller senareläggning av arbetstid som arbetstagaren inte begärt.
Tillfälligt schema	Någon annans fasta schema som tillfälligtvis ska användas i stället för arbetstagarens ordinarie fasta schema.
Tjänsteresa	Resa som föranleds av förrättning inom eller utom landet.
Tjänstgöringstur	Arbetstid som ska fullgöras av en och samma arbetstagare mellan vissa klockslag under ett kalenderdygn.
Vardag	Dag som inte är helgdag.
Varierad tjänstgöringstur	Tjänstgöringstur med möjlighet att variera arbetstiden.
Vecka	Tidsperiod om sju kalenderdygn i följd.
Verkställighetsresa	En tjänsteresa som föranleds av att ett beslut om av-/utvisning av en utlänning ska verkställas och medföljare är nödvändig.
Viloperiod	Uppehåll i arbetet för sammanhängande vila.
Övertid	Sådan tid som arbetstagare enligt beslut av en överordnad fullgör utöver sin arbetstid enligt gällande tjänstgöringsschema.

ARBETSTID

Regler i arbetstidslagen

27 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 3 § gäller om inte annat framgår av detta avtal (ATA).

ALFA 4 Kap. 3 §

I nedan angivna frågor skall ATL:s regler tillämpas, om inte annat överenskoms i lokalt avtal.

- Nödfallsövertid (9 § ATL)
- Nödfallsmertid (10 § ATL)
- Arbetsgivarens skyldighet att föra anteckningar om jourtid, övertid och mertid (11 § ATL)
- Nattvila (13 § ATL)
- Veckovila (14 § ATL)
- Rast (15 § ATL)
- Måltidsuppehåll (16 § ATL)
- Paus (17 § ATL)

ATA 2003-11-01

Arbetstidens längd

28 §

För heltidsarbetande arbetstagare är den genomsnittliga ordinarie veckoarbetstiden under begränsningsperioden.

- **39 timmar och 15 minuter** om arbetstagarens arbetstid är förlagd mellan klockan 06.00 och 21.00 måndag till söndag.
- **38 timmar** om arbetstagarens arbetstid med minst 1 timme, i genomsnitt en gång per vecka, är förlagd mellan klockan 21.00 och 24.00 måndag till söndag.
- **37 timmar** om arbetstagarens arbetstid med minst 1 timme, i genomsnitt en gång per vecka, är förlagd mellan klockan 00.00 och 06.00 måndag till söndag.

- **35 timmar** om arbetstagarens arbetstid med minst 9 timmar i genomsnitt per vecka, är förlagd mellan klockan 00.00 och 06.00 måndag till söndag.

Är arbetstiden enligt ovan även förlagd till lätthelgdagar reduceras den genomsnittliga veckoarbetstiden under begränsningsperioden med 60 minuter per vecka.

Vid deltidarbete är veckoarbetstiden proportionell mot veckoarbetstiden vid heltidsarbete.

Med arbetstagarens arbetstid menas att det framgår av ett schema eller någon annan handling att arbetstagaren eller, efter överenskommelse i lokalt avtal, grupp av arbetstagare, har ordinarie arbetsskyldighet utanför hemmet.

Tjänstgöring i form av jour, beredskap, mertid, övertid samt restid som till någon del tillgodoräknas som arbetstid påverkar inte veckoarbetstidsmättet.

Uppllysning

I ovannämnda veckoarbetstidsmätt är hänsyn tagen till inarbetningsfria s. k. klämdagar.

Fastställande av arbetstidens förläggning

29 §

Förläggningen av den ordinarie veckoarbetstiden bestäms normalt i förväg genom ett **fast schema**. Ett sådant schema gäller för viss tid eller tills vidare.

Den berörda arbetstagaren ska underrättas om den nya arbetstidsförläggningen senast två veckor innan den börjar gälla.

När det gäller **korttidsschema** räcker det att arbetstagaren underrättas minst åtta dagar i förväg.

När det gäller **tillfälligt schema** som omfattar mer än en vecka räcker det att arbetstagaren underrättas minst åtta dagar i förväg. För tillfälligt schema som omfattar högst en vecka räcker det att arbetstagaren underrättas minst två arbetsdagar i förväg.

Om de lokal-lokala parterna inte kan träffa avtal om det fasta schemats utformning bestämmer arbetsgivaren – i avvaktan på att parterna blir överens – arbetstidens förläggning med utgångspunkt i verksamhetens krav. Arbetsgivaren ska i sådana fall ta hänsyn till arbetstagarnas önskemål i den utsträckning som han bedömer det möjligt.

En förutsättning för att arbetsgivaren på detta sätt ska få besluta om arbetstidens förläggning är att det saknas ett gällande avtal om ett fast schema.

Vid oenighet om ett korttidsschema beslutar arbetsgivaren om arbetstidens förläggning med utgångspunkt i verksamhetens krav.

Om verksamheten så kräver kan arbetsgivaren säga upp det lokal-lokala avtalet med två månaders uppsägningstid.

Tillgodoräkning av arbetstid vid kortare arbetspass**30 §**

När den egentliga arbetstiden under ett arbetspass är kortare än 2 timmar, får arbetstagaren som arbetstid (utfyllnadstid) tillgodoräkna sig så lång tid att arbetspasset blir 2 timmar.

Tillgodoräkning av arbetstid vid kortare fristående extra arbetspass**31 §**

När den egentliga arbetstiden under ett fristående extra arbetspass är kortare än 3 timmar, får arbetstagaren som utfyllnadstid tillgodoräkna sig så lång tid att arbetspasset blir 3 timmar.

Minimitiden 3 timmar gäller dock inte då arbetstagaren kallas till tjänstgöring under jour eller beredskap. Då gäller i stället minimitiderna 1 timme.

Vid förläggning av utfyllnadstiden iakttas följande.

1. Huvudregel

Utfyllnadstiden förläggs omedelbart efter den egentliga arbetstiden. Utfyllnadstiden får inte vara längre än tiden för uppehållet till det närmast efterföljande arbetspassets början.

2. Undantag från huvudregeln

Om utfyllnadstiden blir kortast genom att uppehållet till det närmast föregående arbetspasset helt fylls ut, förläggs utfyllnadstiden till detta uppehåll.

Anmärkning

Kallas arbetstagaren under beredskap till tjänstgöring på arbetsplatsen eller till annan plats utanför hemmet så gäller minimitiden 2 timmar.

Beräkning av arbetstid vid frånvaro**32 §**

När en arbetstagare har semester eller är tjänstledig eller annars är frånvarande från tjänstgöring eller då han beordrats att delta i utbildning som pågår i mer än 14 dagar i följd, får arbetsgivaren inte vid annat tillfälle ta ut den ordinarie arbetstid som arbetstagaren enligt schema skulle ha fullgjort under frånvarotiden. Arbetstagarens ordinarie arbetstid minskar alltså under den aktuella tiden med den arbetstid som enligt schemat är förlagd till frånvarotiden

När en arbetstagare har beordrats att delta i utbildning som pågår högst 14 dagar i följd, räknas all schemalagd kurstid som arbete. Schemat för kursen likställs med korttidsschemata.

Anmärkning

Det som sägs i första stycket om minskning av arbetstiden gäller även sådana lördagar och söndagar i anslutning till semesterns början eller slut som enligt schema är arbetsdagar men som ska vara lediga dagar enligt 9 § andra stycket semesterlagen.

En arbetstagare som i egenskap av facklig förtroendeman är tjänstledig för att delta i utbildning anordnad av arbetstagarorganisation under en viss kalendervecka och därvid deltagit i utbildningen samtliga veckodagar måndag till fredag, ska i den veckan – om kursen enligt schemat har upptagit fulla lördagar samt avlutas på fredagen – vara tjänstgöringsfri på lördagen och söndagen.

Semesterlagen 9 § 2:da stycket

Vid semesterledighet som omfattar minst fem dagar har arbetstagare, som arbetar lördag eller söndag eller båda dessa dagar, rätt till ledighet motsvarande tid av veckoslut dels under semesterledigheten och dels antingen omedelbart före eller omedelbart efter denna. Omfattar semesterledigheten minst 19 dagar och föranleder ej särskilda skäl annat, har arbetstagaren rätt till ledighet motsvarande tid av veckoslut såväl omedelbart före som omedelbart efter denna. Har i fall som avses i detta stycke arbetstagaren ledighet av motsvarande omfattning veckodag, som ej är lördag eller söndag, och infaller den under semesterledigheten, räknas den som semesterdag.

Avstämning av arbetstid vid korttids/tillfälligt schema

33 §

När en arbetstagare har tjänstgjort enligt ett korttids/tillfälligt schema, som har upphört, ska arbetstiden stämmas av mot det fasta arbetstidsschemat vid begränsningsperiodens slut. Visar jämförelsen att summan av arbetstiden enligt korttids/tillfälliga schemat överstiger summan av arbetstiden enligt det fasta schemat är den överskjutande tiden avstämningsovertid, som ersätts med den individuella lönen uppräknad till heltid dividerat med 84. Om verksamheten tillåter får kompensation ges i form av ledighet, och då med tiden multiplicerat med 1,75.

Om summan av arbetstiden enligt korttids/tillfälliga schemat understiger summan av arbetstiden i det fasta schemat, får den outnyttjade tiden inte tas i anspråk.

Arbetsperiodens längd

34 §

En arbetsperiod får omfatta högst **13 timmar**.

Antalet arbetspass under en arbetsperiod får inte vara fler än 3. Förekommer det 3 arbetspass bör det vara längst en timmes uppehåll mellan två av passen.

Begränsningsperiodens längd

35 §

En begränsningsperiod ska omfatta en vecka. Om det är påkallat med hänsyn till arbetets natur eller arbetsförhållandena i övrigt, ska begränsningsperioden omfatta det antal veckor som behövs för att fördela tjänstgöringen så att veckoarbetstiden i genomsnitt för vecka under perioden inte överstiger veckoarbetstiden enligt 28 §.

En begränsningsperiod får inte överstiga **4 månader**.

Antal fridagar

36 §

I ett fast schema ska arbetstiden läggas ut på så sätt, att arbetstagaren vid tjänstgöring enligt scheman under ett helt år får minst **106 fridagar** under året.

Tjänstgör en arbetstagare enligt ett annat fast schema än det som normalt gäller för honom, ska han under den tiden ha de fridagar som anges i det tillfälliga schemat.

Vid beräkning av det antal fridagar och helgperioder en arbetstagare med koncentrerad deltid fått under året, ska hänsyn även tas till andra fridagar om dessa dagar är förenade med den ytterligare ledighet som anges i 37 §.

Anmärkning

En arbetstagare anses ha haft fridag, fridagsperiod eller helgperiod som enligt schema infaller under hans semester eller när han av någon annan anledning inte fullgör den tjänstgöring som annars åvilar honom.

Om summan av antalet fridagar som ingår i en fridagsperiod, eller de dagar som ska ingå i fridagsperiod eller helgperiod och som markerats i schema, inte uppgår till, i lokal-lokalt avtal överenskommet antal dagar samt 27 perioder bör arbetstagaren anmäla detta till arbetsgivaren. Anmälan görs senast vid årets utgång eller, om anställningen ska upphöra, så tidigt som möjligt före upphörandet. Arbetstagaren ska snarast efter anmälan och vid en tidpunkt som är lämplig, få det felande antalet fridagar eller helgperioder.

Fridag ska markeras med ett **F** i det fasta schemat.

Fridagar som ingår i fridagsperiod

37 §

Av de 106 fridagar som arbetstagaren ska ha under ett år ska 104 ingå i fridagsperiod eller, i förekommande fall, det lägre antal fridagar som överenskommits i ett lokal-lokalt avtal.

En fridagsperiod ska, förutom fridagen eller fridagarna, normalt omfatta ytterligare minst 12 timmar.

Anmärkning

I en fridagsperiod bör, om möjligt, ingå tiden från klockan 20.00 dagen före fridag (fridagar) till klockan 06.00 dagen efter fridagen (fridagarna). Med hänsyn till att en fridagsperiod, förutom fridagen eller fridagarna, normalt ska omfatta ytterligare minst 12 timmar, bör det dock eftersträvas att tiden från klockan 19.00 alternativt 20 00 dag före fridagen (fridagarna) till klockan 07.00 alternativt 08.00 dagen efter fridagen (fridagarna) ingår i fridagsperioden.

Fridag som ingår i fridagsperiod ska markeras med **FP** i schemat.

Antal helgperioder

38 §

Arbetstiden för en arbetstagare ska förläggas på ett sådant sätt att han under ett år får minst **27 helgperioder**.

Fördelning av tjänstgöringsturer

39 §

Av ett schema ska det framgå vilka tjänstgöringsturer som arbetstagaren ska fullgöra under den begränsningsperiod som schemat gäller.

Varierade tjänstgöringsturer

40 §

En arbetstagare kan variera sin arbetstid på vissa tjänstgöringsturer genom att arbeta in tid respektive ta ut inarbetad tid. Inarbetad tid kan tas ut som del av turen. Tjänstgöringstur med möjlighet att variera arbetstiden ska markeras i schemat. Tidsram för inarbetning respektive uttag av inarbetad tid är 2 tim. före och 2 tim. efter arbetsperiodens början och slut.

Ledigheten ska planeras i samråd med den som normalt beviljar ledighet.

Anmärkning

Ledigheten får inte förläggas så att den försvårar en bra och effektiv verksamhet. Ersättning för obekväm arbetstid betalas endast ut för tid som ligger inom tjänstgöringsturen.

Avstämning av tidssaldo

41 §

Avstämning av tidssaldot sker varje månadsskifte. Saldot får vid sådan avstämning vara högst plus 20 timmar och lägst minus 10 timmar. Det antal timmar som då överstiger plus 20 stryks, och det antal timmar som understiger minus 10 timmar medför helt löneavdrag.

Anmärkning

När en arbetstagare slutar sin anställning avstäms tidssaldot. Det antal timmar som då överstiger 0 men ej plus 20 timmar ersätts med ett belopp som motsvarar arbetstagarens individuella lön dividerat med 152. Det antal timmar som då understiger 0 timmar medför helt löneavdrag.

Om arbetsgivaren bedömer att det finns särskilda skäl kan avstämning av tidssaldot i samband med att arbetstagaren slutar sin anställning beräknas på ett för arbetstagaren förmånligare sätt.

Viloperiod

42 §

Viloperioden ska omfatta minst **11 timmar**.

För arbetstagare med två- eller treskiftstjänstgöring eller annars alternerande tjänstgöring under hela dygnet som innefattar jour som viloperiod får denna minskas till **8 timmar**.

En arbetstagare som på grund av beordrad tjänstgöring inte får minimerad längd för vila ska befrias från arbetskyldigheten det efterföljande arbetspasset (arbetspassen) under så lång tid att han får en viloperiod om minst 11 timmar. Denna regel ska inte tillämpas när tjänstgöringen innefattar jour som viloperiod.

Rast, måltidsuppehåll, paus

43 §

I fråga om rast, måltidsuppehåll och paus gäller bestämmelserna i 15–17 §§ ATL med de avvikelser som följer nedan.

En rast ska omfatta minst **30 minuter**. Tid för rast räknas inte som arbetstid. Rastens förläggning ska anges med klockslag i scheman.

Avvikelse från bestämmelserna om rast i 15 § andra och tredje styckena samt om måltidsuppehåll i 16 § i ATL får i övrigt göras genom ett lokal-lokalt avtal.

Veckovila

44 §

I fråga om veckovila gäller bestämmelserna i 14 § ATL med de avvikelser som följer nedan.

När systemet med fridagsperioder och helgperioder tillämpas på arbetstagaren, förläggs veckovilan till de dagar då arbetstagaren har fridag (fridagar) som ingår i fridagsperiod.

Veckovilan för två på varandra följande sjudagarsperioder får slås samman så att ledigheten för den första perioden förläggs i en följd med ledigheten för den senare perioden. I sådana fall ska den sammanslagna veckovilan uppgå till minst 72 timmars sammanhängande ledighet.

Avvikelse från bestämmelserna om veckovila i 14 § första och andra styckena ATL får i övrigt göras genom ett lokal-lokalt avtal. En sådan överenskommelse får även träffas om avvikelse från det som sägs i tredje stycket ovan.

Nattvila

45 §

I fråga om nattvila gäller bestämmelserna i 13 § ATL.

För arbetstagare som omfattas av denna avdelning i avtalet och där verksamheten ställer krav på bemanning mellan klockan 00.00 och klockan 05.00, ersätts nattvilan med den vila som erhålles genom systemet med viloperiod i 42 §.

Förskjuten arbetstid

46 §

Arbetsgivaren kan tillfälligt tidigare- eller senarelägga en arbetstagares arbetstid inom en tidsram av två timmar före och två timmar efter arbetsperiodens början och slut. En förutsättning härför är att arbetstagaren fått besked om tidsförskjutningen senast när han slutade sitt arbete arbetsdagen före den dag hans arbetstid ska förskjutas.

Kompensation för tjänsteresa

47 §

En arbetstagare som reser i tjänsten får kompensation för hela den restid som ligger utanför ordinarie arbetstid. Kompensationen ges i första hand i form av pengar. Om verksamheten tillåter får kompensation ges i form av tid.

Den kompensationsberättigade restiden ersätts med ett belopp per timme som motsvarar arbetstagarens individuella lön uppräknad till heltid dividerad med 152.

Restiden räknas fr.o.m. tidpunkten för avresa minus 30 minuter t.o.m. tidpunkten för ankomst till förrättningsstället och omvänt minus 30 minuter.

Om resan medför övernattning på förrättningsorten ingår inte resan mellan hotellet eller motsvarande och förrättningsstället i restiden.

I restiden ingår inte tiden mellan klockan 22.00 och 07.00 då arbetstagaren har sovplats på tåg eller fartyg.

Restid tillgodoräknas inte som arbetstid och ingår därför inte i veckoarbetstiden.

Kompensation för verkställighetsresa

48 §

Vid verkställighetsresa räknas tid när arbetstagaren följer med utläningen som arbetstid.

Restiden räknas fr o m tidpunkten för avresa från destinationen/verkställighetsorten.

Arbetstid/restid utöver ordinarie arbetstid kompenseras med genomsnittsberäknad ersättning, dvs den individuella lönen per månad uppräknad till heltid dividerad med 84. Om verksamheten tillåter får kompensation ges i form av ledighet, och då med den överskjutande tiden multiplicerat med 1,75.

I restiden ingår inte tiden mellan klockan 22.00 och 07.00 då arbetstagaren har sovplats på tåg eller fartyg.

För väntetid mellan klockan 8.00 och 16.30 under fredag vid flerdygnsförrättning utgår ersättning motsvarande timlön under högst åtta timmar. För väntetid i övrigt utgår ingen ersättning. Väntetid är tid från och med det att utläningen överlämnats och till tidpunkten för avresa från destinationen/verkställighetsorten.

Restid eller väntetid tillgodoräknas inte som arbetstid och ingår därför inte i veckoarbetstiden.

MERTID

Mertid

49 §

I den mån tjänstgöringen för deltidstjänstgörande arbetstagare under en begränsningsperiod överstiger den ordinarie arbetstiden i deltidstjänstgöringen, men inte den ordinarie arbetstiden vid motsvarande heltidstjänstgöring, sker tjänstgöringen på mertid.

Tjänstgöring sker dock inte på mertid utan på övertid när

1. arbetstagaren under ett kalenderdygn fullgör arbetstid utöver vad som normalt gäller under dygnet vid motsvarande heltidstjänstgöring.
2. arbetstagaren fullgör arbetstid under en fridagsperiod eller under en lätthelgdag som annars skulle varit tjänstgöringsfri men som inte ingår i en fridagsperiod.

Den arbetstid som normalt gäller vid motsvarande heltidstjänstgöring enligt punkt 1 ovan fastställs på följande sätt.

Om deltidstjänstgöringen är ordnad så att arbetstagaren regelmässigt växlar med någon annan arbetstagare i tjänstgöringsturer som är upptagna i ett schema för arbetstagare med heltidstjänstgöring, bestäms den normala arbetstiden med utgångspunkt i det schema som gäller för heltidstjänstgöringen.

I annat fall bestäms den normala arbetstiden på så sätt att den veckoarbetstid som normalt gäller för heltidstjänstgöring divideras med fem.

Skyldighet att arbeta på mertid

50 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 7 § ska tillämpas med följande tillägg.

I antalet mertidstimmar räknas inte in sådan mertid som uppstår på grund av att tid för deltagande i utbildning som anordnas av arbetsgivaren får räknas som arbetstid eller sådan mertid som uppstår på grund av att del av restid får räknas som arbetstid.

ALFA 4 Kap.7 §

Om arbetsgivaren bedömer att det finns särskilda skäl för det, kan arbetsgivaren begära att en deltidsarbetande arbetstagare skall arbeta utöver den ordinarie dagliga arbetstiden (mertid). Mertidsarbetet får dock inte sträckas ut till tid som går utöver det ordinarie arbetstidsmålet för heltidsarbetande. Arbete på mertid anses som arbete på ordinarie arbetstid.

För arbete på mertid skall i första hand anlitas arbetstagare som frivilligt åtar sig detta. Befrielse från mertidsarbete bör inte nekas då arbetstagaren är förhindrad och har godtagbara skäl och framställning om befrielse görs i samband med arbetsgivarens begäran om meridsarbete.

Arbetsgivaren får inte begära meridsarbete av den som är partiellt sjukskriven, partiellt ledig med stöd av lag eller för vård av barn. Av en delpensions ledig arbetstagare får arbetsgivaren begära mertidsarbete under högst 25 timmar per kalendermånad.

Arbetsgivaren kan begära att en deltidsarbetande arbetstagare utöver arbete på mertid skall arbeta på övertid enligt 18 §.

Under ett kalenderår får den uttagna mertiden och övertiden sammanlagt för en arbetstagare vara högst 200 timmar. Mertiden får dock inte överstiga 175 timmar under ett kalenderår.

Ersättning för mertid

51 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 8 § ska tillämpas.

ALFA 4 Kap. 8 §

Arbetstagare som enligt arbetsgivarens beslut har arbetat på mertid har rätt till ersättning. Ersättning lämnas i form av ledighet eller pengar (**mertidstillägg**) och skall lämnas i den form som arbetstagaren önskar, om inte arbetsgivaren av särskilda skäl bestämmer något annat.

Beräkning av mertidstillägg

52 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 9 § ska tillämpas med följande undantag.

Vid beräkning av mertidstillägg ska dividenden vara 152.

ALFA 4 Kap. 9 §

Mertidstillägg betalas med ett belopp för timme som motsvarar arbetstagarens individuella lön uppräknad till den lön som motsvarar full ordinarie arbetstid och därefter dividerad med 165.

Mertidstillägg betalas inte för kortare tid än 15 minuter i följd.

Beräkning av kompensationsledighet vid mertidsarbete

53 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 10 § ska tillämpas.

ALFA 4 Kap. 10 §

Ledigheten skall omfatta lika lång tid som mertiden

ÖVERTID

Övertid

54 §

Om en arbetstagare enligt beslut av en överordnad fullgör mer arbetstid i sin anställning än som följer av det schema som gäller för anställningen, är den överskjutande arbetstiden övertid.

Som övertid anses dock inte arbetstid som är mertid.

Skyldighet att arbeta på övertid

55 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 18 § ska tillämpas med följande undantag.

Om arbetsgivaren bedömer att det finns särskilda skäl, är arbetstagare skyldiga att arbeta på övertid högst 50 timmar under en kalendermånad, dock högst 150 timmar under ett kalenderår.

ALFA 4 Kap. 18 §

Om arbetsgivaren bedömer att det finns särskilda skäl för det, kan arbetsgivaren begära att arbetstagare skall arbeta på övertid högst 48 timmar under en fyraveckorsperiod eller 50 timmar under en kalendermånad, dock högst 150 timmar under ett kalenderår.

Antalet timmar får överskridas när det enligt arbetsgivarens bedömning behövs för att en arbetstagare skall kunna slutföra ett uppdrag som inte kan avbrytas utan stora olägenheter för verksamheten.

För arbete på övertid skall i första hand anlitas arbetstagare som frivilligt åtar sig detta. Befrielse från övertidsarbete bör inte nekas då arbetstagaren är förhindrad och har godtagbara skäl och framställning om befrielse görs i samband med arbetsgivarens begäran om övertidsarbete.

Arbetsgivaren får inte begära övertidsarbete av den som är partiellt sjukskriven, partiellt ledig med stöd av lag eller för vård av barn. Av en delpensionsledig arbetstagare får arbetsgivaren begära övertidsarbete under högst 25 timmar per kalenderår.

I den totala övertiden per år enligt första eller fjärde stycket inräknas inte sådan övertid som kompenseras med ledighet.

Ökat uttag av övertid

56 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 19 § ska tillämpas.

ALFA 4 Kap. 19 §

Om arbetsgivaren bedömer att det finns särskilda skäl att ta ut övertid i ett visst fall eller under en viss tid i större omfattning än vad som gäller enligt 18 §, skall han träffa enskild överenskommelse med arbetstägaren om detta. Sådan överenskommelse skall vara skriftlig.

Innan överenskommelse träffas, skall berörd lokal arbetstagarorganisation informeras.

Ersättning för övertid

57 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 20 § ska tillämpas.

ALFA 4 Kap. 20 §

Arbetstägare som enligt arbetsgivarens beslut har arbetat på övertid har rätt till ersättning.

Ersättning ges i form av pengar (**övertidstillägg**) eller som ledighet (**kompensationsledighet**). Kompensationsledighet skall ges under förutsättning att arbetstägaren önskar det och att arbetsgivaren bedömer att det är möjligt med hänsyn till verksamhetens krav.

Beräkning av övertidstillägg

58 §

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 21 § ska tillämpas med följande tillägg

- med kvalificerad övertid avses övertidsarbete mellan dag före tjänstgöringsfritt kalenderdygn klockan 19.00 och dagen efter det tjänstgöringsfria kalenderdygnet klockan 07.00.
- övertid enligt 33 och 48 §§ ersätts med den individuella lönen per månad uppräknad till heltid dividerad med 84.

ALFA 4 Kap. 21 §

Övertidstillägg per timme betalas enligt följande.

Enkel övertid: den individuella lönen per månad : 94

Kvalificerad övertid: den individuella lönen per månad : 72

Med **enkel övertid** avses övertidsarbete på annan tid än den som enligt nedan är kvalificerad övertid.

Med **kvalificerad övertid** avses övertidsarbete

- mellan klockan 19.00 på fredag och klockan 07.00 på måndag,
- mellan klockan 19.00 på dag före Trettondedag jul, Första Maj, Kristi Himmelfärds dag eller Nationaldagen och klockan 07.00 närmast följande vardag,
- mellan klockan 19.00 på Skärtorsdagen och klockan 07.00 på dagen efter Annandag påsk,
- mellan klockan 19.00 på dag före midsommarafton, julafton eller nyårsafton och klockan 07.00 på vardag närmast efter helgdagsaftonen samt
- i övrigt mellan klockan 22.00 och 06.00

Övertidstillägg betalas inte för kortare tid än 15 minuter i följd.

Vid beräkning av **övertidstillägg för deltidsarbetande** arbetstagare skall arbetstagarens lön räknas upp till den lön som motsvarar full ordinarie arbetstid.

Anmärkning

Semestertillägg ingår i beloppen för övertidstillägg (jfr 5 kap. 13 §).

Kompensationsledigt vid övertidsarbete**59 §**

Bestämmelserna i ALFA 4 Kap. 22 § ska tillämpas med följande tillägg

Kompensationsledigt enligt 33 och 48 §§ omfattar 1,75 gång så lång tid som övertidsarbetet.

ALFA 4 Kap. 22 §

Kompensationsledighet per övertidstimme omfattar

- vid **enkel** övertid en och en halv gång så lång tid som övertidsarbetet
- vid **kvalificerad** övertid dubbelt så lång tid som övertidsarbetet.

Kompensationsledighet skall tas ut senast kalendermånaden efter den då övertidsarbetet fullgjordes, om inte arbetsgivaren och arbetstagaren kommer överens om något annat.

ATA 2003-11-01

OBEKVÄM TID

Obekvämtidstillägg

60 §

En arbetstagare som har arbetat på obekväm tid enligt arbetsgivarens beslut har rätt till ersättning. Ersättningen ges i form av pengar (obekvämtidstillägg). Obekvämtidstillägg betalas inte ut för jour- beredskaps- och övertid.

Anmärkning
Semestertillägg ingår i beloppen för obekvämtidstillägg.

Beräkning av obekvämtidstillägg

61 §

Obekvämtidstillägg delas in i fyra kategorier.
Ersättning utgår enligt bilaga.

Med obekväm tid kategori 1 avses tiden mellan

- vardagar klockan 19.00 till 22.00

Med obekväm tid kategori 2 avses tiden mellan

- fredag klockan 19.00 och måndag klockan 07.00,
- dag före trettondedag jul, första Maj, Kristi Himmelfärds dag eller Nationaldagen klockan 19.00 och närmast följande vardag klockan 07.00,
- vardag som både föregås och efterföljs av sön- eller helgdag samt
- i övrigt mellan klockan 22.00-07.00.

Med obekväm tid kategori 3 avses tid mellan

- skärtorsdagen klockan 19.00 och dagen efter annandag påsk klockan 07.00 samt
- dag före midsommarafton, julafton eller nyårsafton klockan 19.00 och vardag närmast efter helgdagsaftonen klockan 07.00.

Med obekväm tid kategori 4 avses tid mellan

- julafton, nyårsafton eller midsommarafton klockan 07.00 och juldagen, nyårsdagen eller midsommardagen klockan 07.00.

BEREDSKAP

Beredskap

62 §

En arbetstagare är skyldig att under tjänstgöringsfri tid stå till arbetsgivarens förfogande för att efter kallelse omedelbart träda i tjänst. Under beredskapen ska arbetstagaren vistas i sin bostad eller på annan plats där han är anträffbar på telefon. Om arbetstagaren befinner sig på annan plats än i bostaden, ska han kunna inställa sig på arbetsplatsen inom samma tidsrymd som gällt om han hade varit i bostaden.

Skyldighet att fullgöra beredskap

63 §

En arbetstagare är skyldig att fullgöra beredskap vid högst 7 tillfällen under en kalendermånad. Beredskapen får vid varje tillfälle omfatta tiden från arbetstidens slut en arbetsdag till arbetstidens början nästa arbetsdag. Om en sammanhängande beredskap sträcker sig över mer än en kalenderdygnsgräns, räknas varje sådan gräns som ett tillfälle.

Den som är partiellt sjukskriven, partiellt ledig med stöd av lag eller ledig för vård av barn är inte skyldig att fullgöra beredskap.

En arbetstagare får inte åläggas beredskap under en tjänstgöringsfri vardag, som ingår i en fridagsperiod. Detta gäller dock inte i fråga om beredskap på helgfri lördag, som ingår i fridagsperiod s.k. veckoberedskap, om arbetstagaren är tjänstgöringsfri alla helgfria lördagar.

Tidskompensation för utebliven veckovila

64 §

Om arbetstagare på grund av beredskap inte får veckovila enligt 14 § första stycket ATL, ska han efter varje fullgjord beredskap ha särskild tidskompensation. Tidskompensationen ges i form av befrielse från tjänstgöring på ordinarie arbetstid under ett kalenderdygn.

Tjänstebefrielsen förläggs till ett dygn som är lämpligt med hänsyn till verksamheten och efter samråd med arbetstagaren.

Anmärkning

Tidskompensation för utebliven veckovila enligt ATL ges inte när tiden för själva beredskapen till någon del räknas som arbetstid.

Ökat uttag av beredskap

65 §

Om arbetsgivaren behöver ta ut beredskap i större omfattning än vad som gäller enligt 64 § ska han träffa enskild överenskommelse med arbetstagaren om detta. En sådan överenskommelse ska vara skriftlig.

Innan överenskommelsen träffas, ska berörd lokal arbetstagarorganisation informeras.

Ersättning för beredskap

66 §

En arbetstagare som har fullgjort beredskap enligt arbetsgivarens beslut har rätt till ersättning.

Ersättning ges i form av pengar (beredskapstillägg). Beredskapstillägg utbetalas inte för beredskap som tillgodoräknas som arbetstid.

Vid beräkning av beredskapstillägg för en utbetalningsperiod ska beredskapstid med samma timersättning räknas samman och avrundas till närmaste hela timantal eller, om tiden slutar på exakt 30 minuter, till närmast högre hela timantal.

Beräkning av beredskapstillägg

67 §

Beredskapstillägg beräknas på följande sätt:

För beredskap som uppgår till högst 130 timmar per kalendermånad utgår ett beredskapstillägg per timme.

För beredskap därutöver fördubblas beredskapstillägget per timme.

Timersättningen höjs med 100 % för beredskap som fullgörs mellan

- fredag klockan 19.00 och måndag klockan 07.00 samt mellan,
- dag före trettondag jul, första maj, Kristi himmelfärdsdag eller Nationaldagen klockan 19.00 och närmast följande vardag klockan 07.00.

Timersättningen höjs med 200 %, för beredskap som fullgörs mellan

- dag före långfredagen klockan 19.00 och dagen efter annandag påsk klockan 07.00 samt mellan

- dag före pingstafton, midsommarafton, julafton eller nyårsafton klockan 19.00 och vardagen närmast efter helgdagsaftonen klockan 07.00.

Gällande belopp enligt bilaga.

Anmärkning

När arbetstagaren under beredskap kallas att tjänstgöra och den egentliga arbetstiden under ett fristående extra arbetspass blir kortare än 1 timme får arbetstagaren som utfyllnadstid tillgodoräkna sig så lång tid att arbetspasset blir 1 timme. Kallas arbetstagaren under beredskap till tjänstgöring på arbetsplatsen eller till annan plats utanför hemmet gäller istället 2 timmar.

Om beredskap enbart fullgörs under del av tiden mellan klockan 22.00 och 06.00 utbetalas tillägg för åtta timmar. För beredskap där en del av tiden är förlagd mellan klockan 22.00 och 06.00 utbetalas tillägg för minst 8 timmar.

För ett sådant sammanhängande beredskapspass under ett tjänstgöringsfritt kalenderdygn som i sin helhet fullgörs mellan klockan 06.00 och 22.00 utbetalas tillägg för minst åtta timmar.

Vid beräkningen av tillägget förutsätts det att tillfälligt ingripande under ett beredskapspass, i form av enstaka kortare telefonsamtal, inte utgör arbetstid vid tillämpning av gällande arbetstidsbestämmelse.

JOUR

Jour

---

68 §

En arbetstagare är skyldig att under tjänstgöringsfri tid stå till arbetsgivarens förfogande för att tjänstgöra när det behövs. Under juren ska arbetstagaren befinna sig på arbetsplatsen eller någon annan plats utanför bostaden som arbetsgivaren har bestämt.

Skyldighet att fullgöra jour

---

69 §

En arbetstagare är skyldig att fullgöra jourtid med högst 50 timmar under en kalendermånad.

Om verksamheten så kräver, är en arbetstagare skyldig att fullgöra jourtid vid högst 7 tillfällen under en kalendermånad.

Jour får vid varje tillfälle omfatta tiden från arbetstidens slut en arbetsdag till arbetstidens början nästa arbetsdag. Om en sammanhängande jour sträcker sig över mer än en kalenderdygnsgrens, räknas varje sådan gräns som ett tillfälle.

Om en arbetstagare, som fullgör jour, regelbundet är skyldig att genom avbrott i juren utöva tillsyn, kontroll eller vidtar någon annan åtgärd, kan den arbetstid som går åt för detta genomsnittsbäknas. Sådan genomsnittsbäknad arbetstid ska framgå av det schema som gäller för arbetstagaren.

Den som är partiellt sjukskriven, partiellt ledig med stöd av lag eller ledig för vård av barn är inte skyldig att fullgöra jour.

Arbetstagare får inte åläggas jour under fredag eller fridagsperiod.

Ökat uttag av jourtid

70 §

Om arbetsgivaren behöver ta ut jourtid i större omfattning än vad som gäller enligt 69 § ska han träffa enskild överenskommelse med arbetstagaren om detta. En sådan överenskommelse ska vara skriftlig.

Innan överenskommelsen träffas, ska berörd lokal arbetstagarorganisation informeras.

Ersättning för jour

71 §

En arbetstagarare som har fullgjort jour enligt arbetsgivarens beslut har rätt till ersättning.

Ersättning ges i form av pengar (jourtillägg). Jourtillägg utbetalas inte för jour som tillgodoräknas som arbetstid.

Beräkning av jourtillägg

72 §

Jourtillägg beräknas på följande sätt:

För jour som uppgår till högst 50 timmar under en kalendermånad utgår ett jourtillägg per timme.

För jour därutöver fördubblas jourtillägget per timme.

Timersättning höjs med 100 % för jour som fullgörs mellan

- fredag klockan 19.00 och måndag klockan 07.00,
- dag före trettondag jul, första maj, Kristi himmelfärdsdag eller Nationaldagen klockan 19.00 och närmast följande vardag klockan 07.00,

Timersättningen höjs med 200 % för jour som fullgörs mellan

- dag före långfredagen klockan 19.00 och dagen efter annandag påsk klockan 07.00 samt mellan
- dag före midsommarafton, julafton eller nyårsafton klockan 19.00 och vardagen närmast efter helgdagsaftonen klockan 07.00.

Gällande belopp enligt bilaga.

Anmärkning

När arbetstagaren under jour kallas att tjänstgöra och den egentliga arbetstiden under ett fristående extra arbetspass blir kortare än 1 timme får arbetstagaren som utfyllnadstid tillgodoräkna sig så lång tid att arbetspasset blir 1 timme.

Om jour enbart fullgörs under del av tiden mellan klockan 22.00 och 06.00 utbetalas tillägg för åtta timmar. För jour där en del av tiden är förlagd mellan klockan 22.00 och 06.00 utbetalas tillägg för minst 8 timmar.

För ett sådant sammanhängande jourpass under ett tjänstgöringsfritt kalenderdygn som i sin helhet fullgörs mellan klockan 06.00 och 22.00, utbetalas tillägg för minst åtta timmar.

Vid beräkning av jourtillägget förutsätts det att ett tillfälligt ingripande under ett jourpass, i form av enstaka kortare telefonsamtal, inte utgör arbetstid vid tillämpning av gällande arbetstidsbestämmelse.

Övrigt

Årsarbetstid mm

73 §

Vid tillämpning av begreppet årsarbetstid enligt ALFA 6, 7 och 9 kap. ska arbetsperiod som löper över en dygnsgräns anses tillhöra det dygn som merparten av tiden är förlagd till.

Frånvarodag ska beräknas på motsvarande sätt.

Beräkning av antal semesterdagar

74 §

När arbetstagare har semester ska antalet dagar som ingår i semesterledighet beräknas på följande sätt:

$$S = \frac{260A}{K}$$

där S är antalet semesterdagar,

A är antalet ordinarie arbetsperioder som ingår i semesterperioden samt

K är antalet ordinarie arbetsperioder som arbetstagaren enligt tjänstgöringsschema i genomsnitt per vecka ska fullgöra under året multiplicerat med 52.

Framräknade antal semesterdagar enligt ovan avrundas till 2 decimaler. Vid semesterårets slut ska den sammanräknade summan av uttagna semesterdagar avrundas till närmast lägre hela dagantal.

BELOPPSBILAGA TILL ATA**Beredskapstillägg**

Med hänvisning till ATA 2 Kap. 23 § och 3 Kap. 67 § gäller nedanstående ersättningsbelopp vid beredskap fr o m 2007-04-01:

-för beredskap som uppgår till högst 130 timmar per kalendermånad är tillägget	11,45 kr/tim
- för beredskap därutöver är tillägget	22,80 kr/tim
- för tid enligt ovan angivna §§ i ATA där timersättningen höjs med 100 %, är tillägget respektive	22,80 kr/tim 45,60 kr/tim
- för tid enligt ovan angivna §§ i ATA där timersättningen höjs med 200%, är tillägget respektive	34,20 kr/tim 68,35 kr/tim

Jourtillägg

Med hänvisning till ATA 3 Kap. 72 § gäller nedanstående ersättningsbelopp vid jour fr o m 2007-04-01:

- för jour som upp går till högst 50 timmar per kalendermånad är tillägget	21,95 kr/tim
- för jour därutöver är tillägget	43,90 kr/tim
- för tid enligt ovan angiven § i ATA där timersättningen höjs med 100 %, är tillägget respektive	43,90 kr/tim 87,85 kr/tim
- för tid enligt ovan angiven § i ATA där timersättningen höjs med 200 %, är tillägget respektive	65,90 kr/tim 131,85 kr/tim

Obekvämtidstillägg

Med hänvisning till ATA 2 Kap. 17 § och 3 Kap. 61 § gäller nedanstående ersättningsbelopp vid arbete på obekvämtid fr o m 2007-04-01:

Kategori 1	17,45 kr/tim
Kategori 2	36,80 kr/tim
Kategori 3	77,75 kr/tim
Kategori 4	193,85 kr/tim

ATA 2003-11-01

SAKREGISTER

Antal fridagar.....	22
Antal helgperioder.....	22
Arbetsgivare.....	6, 7
Arbetspass.....	19, 20, 21
Arbetsperiod.....	16
Arbetsperiodens längd.....	21
Arbetstid.....	8, 9, 16, 18, 19
Arbetstidens förläggning.....	7
Arbetstidens längd.....	18
Arbetstidens längd vid deltidsarbete.....	19
Arbetstidslagens bestämmelser.....	18
Avstämning av tidssaldo.....	10
Begränsningsperiod.....	16
Begränsningsperiodens längd.....	21
Beredskap.....	8, 12, 16, 32
Beräkning av antal semesterdagar.....	14, 36
Beräkning av arbetstid vid frånvaro.....	14, 20
Beräkning av beredskapstillägg.....	13, 33
Beräkning av frånvarotid för arbetstagare med koncentrerad deltid.....	14
Beräkning av jourtillägg.....	35
Beräkning av kompensationsledighet vid mertidsarbete.....	27
Beräkning av mertidstillägg.....	27
Beräkning av obekvämtidstillägg.....	11, 31
Beräkning av övertidstillägg.....	29
Definitioner.....	6, 16
Enskild överenskommelse.....	7, 13, 29, 33, 35
Ersättning för beredskap.....	13, 33
Ersättning för jour.....	35
Ersättning för mertid.....	27
Ersättning för obekväm arbetstid.....	11, 31
Ersättning för övertid.....	29
Extra arbetspass.....	16
Fast tid.....	8,9
Fastställande av arbetstidens förläggning.....	19
Fridag.....	19, 22
Fridagar som ingår i fridagsperiod.....	22
Fridagsperiod.....	16, 22
Fristående extra arbetspass.....	14, 20
Fördelning av tjänstgöringsturer.....	23
Förskjuten arbetstid.....	17, 24
Helgdag.....	8, 16
Helgperiod.....	16
Jour.....	1, 34
Kalendervecka.....	17
Klämdag.....	8, 10, 19
Kompensation för tjänsteresa.....	10, 25
Kompensationsledighet vid övertidsarbete.....	30
Korttidsschema.....	17, 19, 21
Lokal arbetstagarorganisation.....	6, 7
Lokal-lokalt avtal.....	6, 7, 9, 10, 29, 37, 43, 44
Lätthelgdag.....	8, 17, 19
Mertid.....	17, 26
Måltidsuppehåll.....	24
Nattvila.....	24
Normal arbetstid.....	8
Normtid.....	8, 11
Obekvämtidstillägg.....	11, 31

Paus.....	24
Rast	24
Schema.....	17, 19
Skyldighet att arbeta på mertid.....	26
Skyldighet att arbeta på övertid.....	28
Skyldighet att fullgöra beredskap	12, 32
Skyldighet att fullgöra jour.....	34
Tidsförskjutning.....	17, 24
Tillfälligt schema	17, 19, 21
Tillgodoräkning av arbetstid vid kortare arbetspass.....	20
Tillgodoräkning av arbetstid vid kortare fristående extra arbetspass	20
Tillämpningsområde.....	6, 8, 16
Tjänstgöringstur	17
Vardag	8, 17
Varierad arbetstid.....	9
Vecka.....	17
Veckovila	24
Verkställighetsresa.....	9, 15, 17, 48
Viloperiod.....	17, 23
Årsarbetstid.....	36
Ökat uttag av beredskap	13, 33
Ökat uttag av jourtid.....	35
Ökat uttag av övertid.....	29
Övertid	9, 17, 28

ATA 2003-11-01